

අච්චාන වාර පරීක්ෂණය - 2021

13 ගෞලිය

රසායන විද්‍යාව I

කාලය : පරිය 2

Rathnavali Balika Vidyalaya - Gampaha. Rathnavali Balika Vidyalaya - Gampaha.

- සියලුම ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

$$\begin{aligned} \text{අච්චානේ නියතය} (N_A) &= 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1} \\ \text{ජ්ලාන්ක් නියතය} &= 6.626 \times 10^{34} \text{ mol}^{-1} \\ \text{සර්වතු වායු නියතය} &= 8.314 \text{ Nm K}^{-1} \text{ mol}^{-1} \end{aligned}$$

(1) පරමාණුක කුමාණය 42 වන මූලද්‍රව්‍යයේ ව්‍යාපෘති ස්ථානය ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය ඇති අවස්ථාවේ අච්චාන ඉලෙක්ට්‍රෝනය සඳහා ගැලපෙන ක්වේන්ටම් අංක කුලකය කුමක් ද?

- 1) 5, 0, 0 2) 4, 2, -2 3) 5, 1, 0 4) 4, 0, 0 5) 5, 2, -1

(2) පහත කුමන ඉලක්ට්‍රෝන වින්‍යාසයක දී 3 වන සහ 4 වන අයනීකරණ ගන්නි අතර වෙනස උපරිම වේ ද?

- 1) $1s^2 2s^2 2p^2$ 2) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^1$ 3) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2$
4) $1s^2 2s^2 2p^3$ 5) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^1$

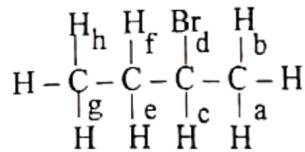
(3) ආම්ලික මාධ්‍යයේ දී $KMnO_4 3.0 \times 10^{-3}$ mol ක් පහත කවර මක්සිභාරකය 1.5×10^{-2} mol ක් සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි ද?

- 1) H_2O_2 2) Γ 3) Sn^{2+} 4) Fe^{2+} 5) SO_3^{2-}

(4) යන සංයෝගය සා. H_2SO_4 හා සා. HNO_3 සමග රත් කළ විට ලැබෙන එලය වන්නේ,

- 1) 2) $O_2N-\text{C}_6H_4-\text{CH}_2\text{OH}$ 3)
4) $O_2N-\text{C}_6H_3(\text{NO}_2)-\text{CH}_2\text{OH}$ 5)

(5) හයිඩොක්සිල් අයනයක් හස්මයක් ලෙස ක්‍රියා තරන විට ස්ථායී එලයක් ලබා දීම සඳහා පහත දක්වා ඇති සංයෝගයේ කුමන ස්ථාන ප්‍රතික්‍රියා තරන්නේ දැයි බලාපොරොත්තු විය හැකි ද?

- 1) a හා e 2) a, d හා e 3) b, d හා f 4) e හා d 5) a,c,e,g.

(6) 0.04 mol dm^{-3} තු. HCl ආවණයකින් 25 cm^3 හා, 0.02 mol dm^{-3} සා. H_2SO_4 ආවණයකින් 25 cm^3 හා එකට මිශ්‍ර කැන ලදී. මෙම අම්ල ආවණ දෙක සම්පූර්ණයෙන් ම විසටනය වී ඇතැයි උපකල්පනය කරන්න.

- කරමින් උක්ත මිශ්‍රණයේ pH අගය ගණනය කරන්න.
 1) 1.52 2) 1.5 3) 1.45 4) 1.4 5) 1.3

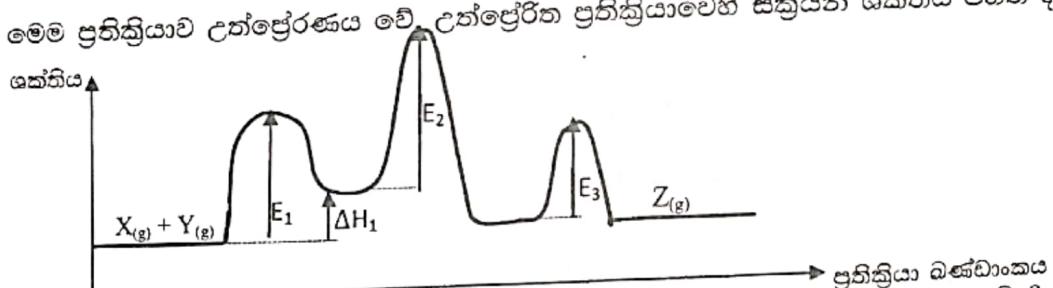
(7) මධ්‍ය පහත දැක්වෙන දත්ත සපයා ඇත. 25°C දී NiS වල $K_{\text{sp}} = 1 \times 10^{-20} \text{ mol}^2 \text{dm}^{-6}$ වේ. 25°C දී H_2S වලින් සංතාප්ත ජලීය ආවණයක $[\text{H}^{+}(\text{aq})]^2 \times [\text{S}^{2-}(\text{aq})] = 1 \times 10^{-22} \text{ mol}^3 \text{dm}^{-9}$ වේ. මෙම දත්ත H_2S වලින් සංතාප්ත ජලීය ආවණයක් H_2S වලින් සංතාප්ත කළ විට NiS අනුව 0.01 mol dm^{-3} $\text{Ni}^{2+}(\text{aq})$ සාන්දුණය ඇති ආවණයක් H₂S වලින් සංතාප්ත කළ විට NiS අවක්ෂේප නොවීම සඳහා ආවණයේ තිබිය යුතු අවමම H^+ අයන සාන්දුණය mol dm^{-3} වලින් නොපමණ ඇ?

- 1) 1×10^{-2} 2) 1×10^{-4} 3) 1×10^{-5} 4) 1×10^{-16} 5) 1×10^{-18}

(8) $\text{NaBr}_{(s)}$ වල සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය සෙවීමට අදාළ බෝත්-හේබර විකුයට යොදා ගත හැකි පියවර කිහිපයක් පහත දැක්වේ,

- a. Na උරුධවපානන එන්තැල්පිය හා ප්‍රථම අයණිකරණ එන්තැල්පිය
 b. Br වල පරමාණුකරණ එන්තැල්පිය හා ප්‍රථම ඉලෙක්ට්‍රෝනිකරණ එන්තැල්පිය
 c. Br_2 වල බන්ධන විසටන එන්තැල්පිය සහ ප්‍රථම ඉලෙක්ට්‍රෝනිකරණ එන්තැල්පිය
 d. NaBr වල දැලිස් එන්තැල්පිය
 ඒ සඳහා යොදා ගත හැකි පියවර සම්බන්ධයෙන් වඩාත් උචිත වන්නේ,
 1) a, c, d 2) b, c, d 3) a, c 4) b, c 5) a, b, d

(9) $\text{X}_{(g)} + \text{Y}_{(g)} \longrightarrow \text{Z}_{(g)}$ යන මූලික ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියන ගක්තිය E_a වේ. කිසියම් ලෝහයක් මඟින් මෙම ප්‍රතික්‍රියාව උත්ප්‍රේරණය වේ. උත්ප්‍රේරිත ප්‍රතික්‍රියාවේහි සක්‍රියන ගක්තිය පහත දැක්වේ.

මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් පහත දී ඇති කුමක් සැමවීමට සත්‍ය වේද?

- 1) $E_a > \Delta H_1 + E_2$ 2) $E_a > E_1$ 3) $E_a = (E_1 + E_2 + E_3) - \Delta H_1$
 4) $E_a > E_1 + E_2$ 5) $E_a < E_1$, $E_a < E_2$ හා $E_a < E_3$

(10) පහත දැක්වෙන සංයෝග අතරින් ඉහළම තාප්‍රාකයෙන් යුතු සංයෝගය වන්නේ,

- 1) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ 2) $\text{CH}_3 - \overset{\text{O}}{\underset{\text{H}}{\text{C}}} - \text{CH}_3$ 3) $\text{CH}_3 - \overset{\text{O}}{\underset{\text{H}}{\text{C}}} - \text{CH}_3$
 4) $\text{CH}_3\text{CH}_2 - \text{O} - \text{CH}_2\text{CH}_3$ 5) $\text{CH}_3 - \overset{\text{O}}{\underset{\text{H}}{\text{C}}} - \text{O} - \text{H}$

(11) $3\text{A}_{(g)} + 2\text{B}_{(g)} \longrightarrow \text{C}_{(g)} + 4\text{D}_{(g)}$ යන බහු පියවර ප්‍රතික්‍රියාවේ වේග තීරක පියවර පහත දැක්වේ.

$x\text{A}_{(g)} + \text{K}_{(s)} \longrightarrow \text{Z}_{(g)}$ (A, B, C, D K සම්මත ප්‍රතික්‍රියාවේ සැසුනාවය (R) mol dm^{-3} හා එම A හි සාන්දුණය 0.1 mol dm^{-3} වන විට ප්‍රතික්‍රියාවේ සැසුනාවය (R) mol dm^{-3} හා එම උෂේණවලයේ දී සිසුතා තියනය (K) $\text{dm}^3 \text{mol}^{-1}$ නම් එහි සාන්දුණය 0.2 mol dm^{-3} වන විට එම උෂේණවලයේදී ම නව සැසුනාවය විය හැක්කේ.

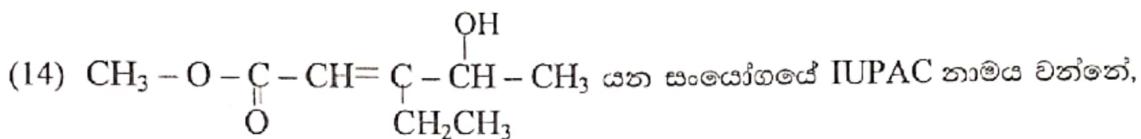
- 1) 2R 2) R 3) 4R 4) 3R
 5) අණනය සඳහා දත්ත ප්‍රමාණවන් නැත

(12) PF_3 සහ H_3O^+ යන ප්‍රතීඵ සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වනුයේ.

- 1) ප්‍රෙන්ස් දෙකම පිරිමිඩාකාර වේ.
 - 2) ප්‍රෙන්ස් දෙකම තලිය ත්‍රිකෝෂණාකාර වේ.
 - 3) PF_3 පිරිමිඩාකාර වන අතර H_3O^+ තලිය වේ.
 - 4) PF_3 තලිය වන අතර H_3O^+ පිරිමිඩාකාර වේ.
 - 5) ඉහත සියල්ල අසත්‍ය වේ.

(13) පහත සඳහන් කවර සමුහය සහමුලින්ම නිරධැවීය අණුවලින් සම්බන්ධිත වේද?

- 1) CO_2 , BF_3 , CCl_4 , NH_3 2) SO_2 , SO_3 , H_2O , CH_4
3) CO_2 , SO_3 , BCl_3 , CS_2 4) SO_3 , H_2O , NH_3 , PF_3
5) CF_4 , BCl_3 , NH_3 , CH_4

- 1) methyl-3-ethyl-4-hydronypent-2-enoate
 - 2) methyl3-ethyl-4-hydronypent-2-enoate
 - 3) 3-ethyl-5-methoxy-1-oxopent-2-en-4-01
 - 4) 3-ethyl-5-methoxy-5-oxopent-3-en-2-01
 - 5) methyl 3- ethyl-2-hydroxypent-3-enote

(15) BaCl₂ සහ Ba(OH)₂ ජලය දාවන දෙකක් එක්තෙකින් වෙනස්කර හඳුනාගැනීම සඳහා පහත දී ඇති දාවන අනුරෙන් කුමක් භාවිතා කළ නොහැකි ද?

- 1) MgCl_2 2) AgNO_3 3) $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ 4) $\text{Na}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ 5) Na_2CO_3

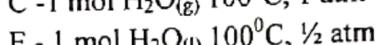
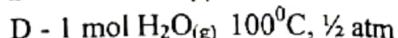
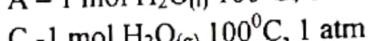
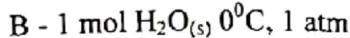
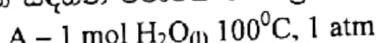
(16) NaOH නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා කරන පටල කේෂය සම්බන්ධයෙන් පහත ක්‍රමීන ප්‍රකාශය සතු නොවේ ද?

- 1) කෝජයේ ඇනොට්බය මිනිරන් දැක්වීම්.
 - 2) කැනොට්බ කුටිරය තුළ NaOH සැදෙන අතර එහිදී Cl_2 පසුව සැදේ.
 - 3) පටලය තුළින් කැනොට්බයේ සිට ඇනොට්බය වෙත OH^- අයන ගමන් කරයි.
 - 4) කැනොට්බ කුටිරය තුළ NaOH සැදෙන අතර එහි දී H_2 වායුව සැදේ.
 - 5) ප්‍රවෘත්තාන එලය ලෙස 60% NaOH ආච්‍රණයක් ලැබේ.

(17) CHCl_3 50cm^3 ක් සහ ජලය 40 cm^3 ක් අඩංගු ජේලාස්කුවකට 1 mol dm^{-3} NH_3 ජලය යාවත් යෙදී, 10 cm^3 ක් එකතු කරන ලදී. ජේලාස්කුවේ තිබෙන දේ හොඳින් මූළුකරන ලදී. ප්‍රාග්ධනයකින්, 10 cm^3 ක් එකතු කරන ලදී. 10 cm^3 ක් සම්පූර්ණයෙන් උදාසීන තිරිපි පදනා $0.08 \text{ mol dm}^{-3} \text{ H}_2\text{SO}_4$ 10 cm^3 ක් අවශ්‍ය විය. $\text{CHCl}_3/\text{H}_2\text{O}$ වල NH_3 හි විෂාග පංතුකුවය.

- 5) 5 2) 2.5 3) 4 4) 0.25 5) 0.5

(18) පහත සඳහන් ඒවාගේ එන්ට්‍රොපිය වෙනස්වීම වඩාත් හොඳුන් නිරුපණය වන්නේ,

- 1) $B < E < A = C < D$
4) $B < A < E < C < D$

- 2) $D < C < E < A < B$
5) $B < A = E < C = D$

- 3) $B < E < A < D < C$

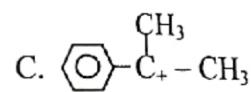
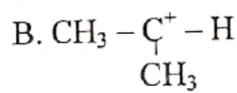
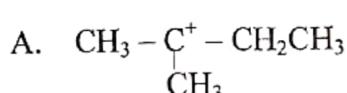
(19) X නම් සංයෝගය ජලයේ දාව්‍ය සුදු පැහැති සනයකි. X ජලය KOH සමඟ රත් කළ විට වායුවක පිටවිය X හි ජලය දාවනයකට තත්ත්ව HNO₃ එක් කළ විට අපහදිලි දාවනයක් දෙමින් අවරුණ වායුවක් පිට කරයි. X වීමට වඩාත් ම ඉඩ ඇත්තේ මින් කවරක් ද?

- 4) Na₂SO₃ 2) (NH₄)₂SO₃ 3) Na₂S 4) (NH₄)₂S₂O₃ 5) KNO₂

(20) පහත දැක්වෙන මක්සො අම්ල අතරින් භාෂ්මිකතාවය දෙක වන මක්සො අම්ලය වනුයේ.

- 1) H₃PO₄ 2) H₃PO₃ 3) H₃PO₂ 4) HClO₄ 5) HPO₃

(21)

D. $CH_3CH = CH - \overset{+}{CH}_2$ සහ කාබොකුටායන වල ස්ථායීතාව වැඩි වන අනුපිළිවෙළ වන්නේ,

- 1) $B < A < D < C$
4) $B < D < A < C$
- 2) $D < B < A < C$
5) $C < D < A < B$
- 3) $D < C < A < B$

(22) මින් කුමන අයනය වනුයේ නොවේ ද?

- 1) [CuCl₄]²⁻ 2) [Cu(NH₃)₄]²⁺ 3) S₂O₃²⁻ 4) NH₄⁺ 5) PCl₄⁺

(23) සහ A₂B, A₂ හා B₂ වායු බවට වියෝගනය වේ. නියත උෂ්ණත්වයේ දී අදාළ සමතුලිත පද්ධතියේ K_p අගය $4 \times 10^9 (Nm^{-2})^3$ වේ. මෙම උෂ්ණත්වයේ දී සංවාත භාර්තයක් තුළ සහ A₂B තං ඇත. වායුමය B₂ හි ආකෘති පිහිනය Nm⁻² වලින් වනුයේ.

- 1) 2.0×10^9 2) 6.3×10^4 3) 1.6×10^3 4) 1.3×10^3 5) 1×10^3

(24) A හා B මූල්‍යව්‍ය දෙක අනුක ලුතුය AB₄ වන සංයෝගයක් පාදියි. මෙහි A 1.12g ක් B 3.04g සමඟ සංයෝගනය වී තිබේ. A හි සා.ප.ස්. 28.0 වේ. B හි සා.ප.ස්. කුමක් ද?

- 1) 76.00 2) 38.00 3) 10.32 4) 19.00 5) 41.28

(25) පරිපූර්ණ වායුවක මධ්‍ය වේගය 27°C දී අගයෙන් 50% කින් වැඩි වන්නේ කුමන උෂ්ණත්වයේ දී ද?

- 1) 450°C දී පමණ
4) 400°C දී පමණ
- 3) 180°C දී පමණ
5) 330°C දී පමණ

(26) ලේඛල් රහිත පරීක්ෂණ තැන හතරක කුඩා කරන ලද පහත ද්‍රව්‍යවල සාම්පූර්ණ බැංක් අව්‍ය වේ. (අනුපිළිවෙළින් නොවේ)

A) Copper(II) oxide B) iron(III) oxide C) Ag ලේඛය D) Fe ලේඛය
මින් කවර ද්‍රව්‍යයක් භාවිතයෙන් ඉහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය වෙන් කර හඳුනා ගත හැකි ද?

- 1) තත්ත්ව NaOH 2) තත්ත්ව HCl 3) ජලය 4) Na₂CO_{3(aq)} 5) BaCl_{2(aq)}

(27) විලින Al_2O_3 තුළින් 8A ක බාරාවක් විනාඩී 100 ක් පූරු යවන ලදී. ඒ සඳහා අක්‍රීය ඉගෙක්ලෝට් නාවිතා කරන ලදී. ස.ල.පී දී මෙම ප්‍රතික්‍රියාවෙන් පටවන වායු පරිමාව තොපමණ ද?

- 1) 2.8 dm^3 2) 5.6 dm^3 3) 8.4 dm^3 4) 11.2 dm^3 5) 4.2 dm^3

(28) ජලීය දාවනයක H^+ අයන සාක්ෂිතාය $1 \times 10^{-2} \text{ mol m}^{-3}$ වේ. දාවනයේ pH අය වන්නේ,

- 1) -2 2) -1 3) 1 4) 2 5) 5

(29) X නම් කාබනික සංයෝගයක 1 mol සම්පූර්ණයෙන් ම දානය කිරීමට O_2 2 mol අවශ්‍ය වූ අතර එල වශයෙන් CO_2 2 mol හා H_2O 2 mol පමණක් සඳුනී. X හි අණුක පූරුෂ වනුයේ,

- 1) C_2H_4 2) C_2H_6 3) $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}$ 4) CH_4O 5) $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}_2$

(30) S^{2-} , Cl^- , K^+ සහ Ca^{2+} යන අයනවල අරය අඩු විමේ නිවැරදි අනුපිළිවෙළ වනුයේ,

1) $\text{S}^{2-} > \text{Cl}^- > \text{K}^+ > \text{Ca}^{2+}$	2) $\text{Cl}^- > \text{S}^{2-} > \text{K}^+ > \text{Ca}^{2+}$
3) $\text{S}^{2-} > \text{Cl}^- > \text{Ca}^{2+} > \text{K}^+$	4) $\text{Ca}^{2+} > \text{K}^+ > \text{S}^{2-} > \text{Cl}^-$
5) $\text{K}^+ > \text{Ca}^{2+} > \text{Cl}^- > \text{S}^{2-}$	

- අංක 31 සිට 41 නෙක් දී ඇති ප්‍රශ්නවල දී ඇති ප්‍රතිචාර අතරින් එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් හෝ නිවැරදි ය. කුමන ප්‍රතිචාර/ය නිවැරදි ද යන්න පලමුව විනිශ්චය කර ඉන් පසු නිවැරදි අංකය තොරත්තා.

1	2	3	4	5
a, b නිවැරදිය	b, c නිවැරදිය	c, d නිවැරදිය	a, d නිවැරදිය	වෙනත් ප්‍රතිචාරයක් නිවැරදිය

(31) මින් කුමක්/ කුමන එවා වායු සහභාගි වන ප්‍රතික්‍රියාවක සිසුනාවයට සම්බන්ධ කළ හැකි ද?

- තන්පර එකක දී සිදුවන සම්ල ගැටුම් සංඛ්‍යාව
- ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය
- එල හා ප්‍රතික්‍රියකවල සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය
- අනුවල මධ්‍යනය වාලක ගක්තිය

(32) පහත දැක්වෙන කවර සංයෝග/සංයෝගය ජලීය AgNO_3 සමඟ අවක්ෂේප ලබා දෙයි ද?

- $\text{CH}_3\text{NH}_3\text{Cl}$
- $\text{C}_6\text{H}_5-\overset{\text{O}}{\underset{\text{Cl}}{\text{C}}}-\text{Cl}$
- $\text{C}_6\text{H}_5\text{Cl}$
- $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Br}$

(33) 0.1 mol dm^{-3} Na_2CO_3 , 0.1 mol dm^{-3} KHCO_3 , 0.1 mol dm^{-3} $\text{Ba}(\text{ClO}_4)_2$ සහ 0.1 mol dm^{-3} $\text{C}_6\text{H}_5\overset{+}{\text{NH}_3}\text{HSO}_4^-$. යන ජලීය දාවනවල pH අය පිළිබඳව මින් කුමන ප්‍රමාණයන් ප්‍රමාණ වේ ද?

- $\text{C}_6\text{H}_5\overset{+}{\text{NH}_3}\text{HSO}_4^- < \text{KHSO}_4 < \text{Na}_2\text{CO}_3$
- $\text{C}_6\text{H}_5\overset{+}{\text{NH}_3}\text{HSO}_4^- < \text{Ba}(\text{ClO}_4)_2 < \text{KHCO}_3$
- $\text{Ba}(\text{ClO}_4)_2 < \text{Na}_2\text{CO}_3 < \text{KHCO}_3$
- $\text{Na}_2\text{CO}_3 < \text{KHCO}_3 < \text{Ba}(\text{ClO}_4)_2$

(34) ජලිය LiBr දාවණයක් කොපර් ඉලෙක්ට්‍රෝබ උපයෝගී කරගතිමින් විදුත් විවිධේනය කිරීමේදී,

- කැනෝබයේ දී මක්සිකරණය සිදු වේ.
- කැනෝබයේ දී ලිඛියම් පැදේ.
- අැනෝබයේ දී මක්සිකරණයක් සිදු වේ.
- අැනෝබයේ දී කොපර් සංයෝගයක් සඳිය හැකි ය.

(35) O₃ හා O₂ සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වන්නේ මින් කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ ද?

- O₃ හි බන්ධන දීග O₂ හි බන්ධන දීගට වඩා අඩු වේ.
- අනු දෙක් ම ද්විමුළුව සුරුණය ගුනාය වේ.
- O₃ හරිතාගාර වායුවක් වුව ද O₂ එයේ තොවේ.
- මිසෝන් ස්ථිරයේ O₂ හා O₃ අඩංගු වේ.

(36) පහත යදහන් කවර ප්‍රතික්‍රියාවක $K_p > K_c$ වේ ද?

- $N_{2(g)} + 3H_{2(g)} \rightleftharpoons 2NH_{3(g)}$
- $H_{2(g)} + I_{2(g)} \rightleftharpoons 2HI_{(g)}$
- $PCl_{3(g)} + Cl_{2(g)} \rightleftharpoons PCl_{5(g)}$
- $2SO_{3(g)} \rightleftharpoons 2SO_{2(g)} + O_{2(g)}$

(37) සංඡාප්ත Al(OH)₃ දාවණයකට Al(NO₃)_{3(s)} කිසියම් ප්‍රමාණයක් එකතු කිරීම හා සම්බන්ධව පහත දැක්වෙන කුමන වගන්තිය/ වගන්ති සත්‍ය වේ ද?

- [OH⁻] වෙනස් තොවේ
- Al(OH)₃ කිසියම් ප්‍රමාණයක් අවක්ෂේප වේ.
- [Al³⁺] වැඩි වේ.
- [H⁺] වෙනස් තොවේ.

(38) පහත යදහන් කුමන සංයෝගවල ජලිය දාවණ මිශ්‍ර කළ විට අවක්ෂේපයක් ලබා දෙයි ද?

- MgI₂/KOH
- Ba(NO₃)₂/ NaCl
- Na₂SO₄/MgBr₂
- SbCl₃/H₂O

(39) C₈H₇Cl යන අණුව සම්බන්ධයෙන් පහත කුමක්/කුමන ඒවා සත්‍ය වේ ද?

- මෙහි උපරිම වගයෙන් පවතින ද්විත්ව බන්ධන සංඛ්‍යාව 4 කි.
- මෙය ද්විත්ව බන්ධන 4ක් සහිතවත්මිය සංයෝගයක් විය හැකිය.
- මෙහි තිබිය නැත් උපරිම ප බන්ධන සංඛ්‍යාව 5 කි.
- මෙහි ත්‍රිත්ව බන්ධන එකක් සමග ද්විත්ව බන්ධන දෙකක් උපරිම වගයෙන් පැවතිය හැකි ය.

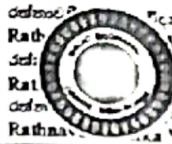
(40) පහත දැක්වෙන අර්ථ ප්‍රතික්‍රියාවලින් කුමක්/ කුමන ඒවා මක්සිකරණයක් හෝ මක්සිහරණයක් තොවේ ද?

- $CrO_4^{2-} \longrightarrow Cr_2O_7^{2-}$
- $N_2O_3 \longrightarrow N_2O$
- $N_3O_3 \longrightarrow NO + NO_2$
- $SO_3 \longrightarrow SO_4^{2-}$

- (41) පිට (50) දක්වා උපදෙස්
- අංක 41 පිට 50 කෙසේ හි එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ප්‍රකාශ දෙක බැහිත් ඉදිරිපත් කර ඇත.
- එම ප්‍රකාශ පුලුලට හොඳින්ම ගැලපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන (1), (2), (3), (4), (5) යන ප්‍රතිචාරවලින් කවර එවාදැයි තෝරා ලකුණු කරන්න.

ප්‍රතිචාරය	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍ය ය.	සත්‍ය වන අතර පළමුවැන්න නිවැරදි ව පහදා දෙයි.
(2)	සත්‍ය ය.	සත්‍ය වන නමුත් පළමුවැන්න නිවැරදිව පහදා නොදෙයි.
(3)	සත්‍ය ය.	අසත්‍ය ය.
(4)	අසත්‍ය ය.	සත්‍ය ය.
(5)	අසත්‍ය ය.	අසත්‍ය ය.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(41)	CH_3NH_2 , CH_3MgCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.	CH_3NH_2 වලට හ්‍යෝගක් ලෙස ස්ථිර කළ හැක.
(42)	NaF හි ජලීය ආවශ්‍යක වැවිපුර ප්‍රමාණයකට ජලීය HBr අම්ලයේ ස්වල්පයක් එකතු කළ විට ස්වාරක්ෂක ආවශ්‍යක් ලැබේ.	ජලීය ආවශ්‍යක ස්වල්පයේ දී HF දුබල අම්ලයක් වන අතර HBr පුබල අම්ලයක් වේ.
(43)	සගන්ධ තෙල් නිස්සාරණය සඳහා භාගික ආසවනය මෙන් ම භුමාල ආසවනය ද යොදා ගත හැක.	එකිනෙකට අමිශු ද්‍රව දෙකක් මගින් ඇති කරන මුද වාෂ්ප පිඩිනය එක් එක් ද්‍රව වල සංසුද්ධ වාෂ්ප පිඩින අතර අගයක් ගනී.
(44)	MnO_4^{2-} මාධ්‍යයේ දී MnO_4^{2-} මක්සිකරණයට මෙන් ම මක්සිහරණයට ද භාජනය වේ.	MnO_4^{2-} ආම්ලික මාධ්‍යයේ දී ද්විධාකරණය වේ.
(45)	3d කාක්ෂිකයේ ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝනික ගක්තිය 4S කාක්ෂිකයේ ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝනික ගක්තියට වඩා අඩු වේ.	පරමාණුවක $n = 3$ ගක්ති මට්ටමට උප ගක්ති මට්ටම තුනක් ඇත.
(46)	NaBr සහ NaCl යන සහසංයෝග දෙක සාන්ද H_2SO_4 මගින් වෙන්කර හඳුනාගත හැක.	කාමර උෂ්ණත්වයේ දී Cl_2 කොළ පැහැයට භුරු කහ පාට වායුවක් වන අතර Br_2 රතු දුමුරු වායුවකි.
(47)	Ag_2CO_3 රත් කිරීමේ දී CO_2 වායුව මෙන් ම O_2 වායුව ද පිට වේ.	විද්‍යුත් රසායනික ශේෂීයේ පහලින් ඇති ලේඛ මක්සිකරණය ව්‍යාත් පහසු ය.
(48)	පටල කොළ සුමය මගින් නිපදවන NaOH හි සංසුද්ධතාවය ඉහළය.	වරණීය පටලය තුළින් Na^+ පමණක් කැනේඛ කුවිරයට ගමන් තරන නිසා NaOH සමඟ NaCl මිශ්‍රණ නොවේ.
(49)	Cu^{2+} අඩ්‍ය ආවශ්‍යක වලට Zn^{2+} එකතු කළ විට ලේඛමය Cu විස්ථාපනය වේ.	Cu^{2+} සම්මත මක්සිහරණ විනවය, Zn^{2+} හි සම්මත මක්සිහරණ විනවයට වඩා ධන වේ.
(50)	$[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]\text{Cl}_3$ ජලීය ආවශ්‍යක මට්ටලයක පෙනා මට්ටල තුනක් පමණි.	$[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]\text{Cl}_3$ Coවල මක්සිකරණ අංකය +3 කි.

9 S II

9 | S | II

අවසාන වාර පරිදි-ඡන්‍ය- 2021 A/L

13 ගේත්‍රිය

ରୂପାଳେ ଲିଖାମ ॥

കാലയ : പെട്ട 3

පන්තිය :

• 209 •

වැඩත්වා

- මෙම ප්‍රශ්න පතුය එහි 12 සින් යුත්ත වේ.
 - මෙම ප්‍රශ්න පතුය A හා B කොටස් දෙකකින් යුත්ත වේ. කොටස් දෙකටම තියුලීව කාලය පැය තිබා.

A කොටස - ව්‍යුහගතා රචනා

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිබුරු මෙම පත්‍රයේ ම සපයන්න. මධ්‍ය පිළිබුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඉඩ සලසා ඇති තැන් වල ලේඛිය යුතු ය. මේ ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිබුරු ලේඛිමට ප්‍රමාණවත් බව ද දිරිස පිළිබුරු බලාපෑමරාත්තු තොටත බව ද සලකන්න.

B ගොටස- රචනා

ප්‍රශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු යායන්න. මේ සඳහා කවිදායි පාචිචි කරයැන. සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට තීයලින කාලය අවසන් වූ පසු “A” යන පත්‍රයේ එකාටං එක පිළිතුරු පත්‍රයක් වන දේ “A” “B” කොටස එක පිළිතුරු පත්‍රයක් වන දේ “B” කොටස උඩින් තිබෙන පරිදි අමුණා විභාග ඉලාධිපතිට හාර දෙන්න.

පරික්ෂකයේ ප්‍රයෝගනය සඳහා පමණි

දෙවනී පත්‍රය සඳහා		
කොටස	ප්‍රශ්න අංක	ලේඛි නොමැති
A	1	
	2	
	3	
	4	
B	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
එකතුව		

අවසාන ලක්ෂණ

ඉලක්කමෙන්	
අනුරේදන්	-

අවසාන ලේඛන

උත්තර පතු පරීක්ෂක	
ලංඡලු පරීක්ෂා කම්ල්	1.
අධ්‍යක්ෂණය	2.

A කොටස

- සියලු ප්‍රෝග්‍රාම සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

(01) a) පහත කොටසට තුළ ඇති අයන / අණු අතරින් තෝරා පිළිතුරු සපයන්න.

සංස්කීර්ණ අයනයක්ම / අණුවක් ම පිළිතුරු සඳහා අදාළ නොවන බව සලකන්න.

i) තිරපුවීරිය අණු දෙකක් වන්නේ,

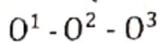
.....
ii) එකස් තනි ඉලෙක්ට්‍රෝන සහිත අණු / අයන දෙකක් වන්නේ,

.....
iii) ඉලෙක්ට්‍රෝන පුරුෂ ව්‍යාප්තිය හා නැඩුව එකිනෙකට සමාන වන අණු / අයන දෙකක් වන්නේ,

.....
iv) ජලය තුළ දියවීමෙන් භාෂ්මීක ද්‍රව්‍යන්යක් ලැබෙන ප්‍රෘථිඵල දෙකක් වන්නේ,

.....
v) වාතය හා ප්‍රතික්‍රියා කරන, එනම් අප්‍රායි ප්‍රහේද දෙකක් වන්නේ,

b) O_3 අණුවේ සැකිල්ල පහත පරිදි ය.

i) එම අණුව සඳහා සම්පූර්ණක්ත ව්‍යුහ ඇද දක්වන්න. එවායේ සාර්ථක්‍ය ස්ථාපිත සයදත්න.

.....
.....
.....
.....
.....

ii) O_3 අණුව සඳහා සම්පූර්ණක්ත මුහුම ඇද දක්වන්න.

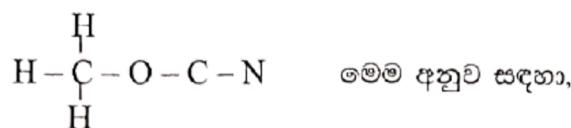
.....
.....
.....
.....
.....

iii) $\text{O}_1, \text{O}_2, \text{O}_3$ සඳහා මෙ මුළුන් ම දක්වා ඇති ස්ථායි ලුවිස් ව්‍යුහය අණුව වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	O_1	O_2	O_3
VSEPR පුරුෂ ගණන			
එ පුරුෂ ව්‍යාප්තිය			
නැඩුව			
මුහුමිකරණය			
සංස්කරණව			
ම' කරණ අංකය			

- iv) O_1, O_2, O_3 පරමාණු ඒවායේ විද්‍යුත් සාර්ථකාව වැඩි වන ලෙස සකසන්න.
ඊට හේතු දැක්වීමක් කෙටියෙන් සඳහන් කරන්න.
-
.....
.....
.....
.....

c) Methyl oxocyanate හි සැකිල්ල පරිදි ය.

- i) ස්ථායි ලුවිස් ව්‍යුහය ඇද දක්වන්න.
-
.....
.....
.....
.....

- ii) මෙම අණුව සඳහා තවත් සම්පූර්ණක්ති ව්‍යුහ දෙකක් අදින්න.
-
.....
.....
.....
.....

- iii) මෙම අණුවේ නිමාණීය ව්‍යුහය නිරූපණය වන ලෙස ඇද දක්වන්න. බන්ධන කෝරු සඳහන් කරන්න.
-
.....
.....
.....
.....

- d) පහත වගුව සම්පූර්ණ කිරීමට පළමු නිරුවේ ඇති ප්‍රසේච්චලට අදාළව දෙවන හා තෙවන නිරු සම්පූර්ණ කරන්න.

	ප්‍රාථමික බල වර්ග	ද්විතීක බල වර්ග
Ne		
CH_3Cl		
FeO		
CO		

e) පහත ප්‍රකාශ ඉදිරියෙන් සන්නය/ අසන්නය බව දක්වන්න.

i. CH_3F ට වඩා CBr_4 හි දුවාංකය ඉහළය.

ii. $\text{NaCl}_{(s)}$ ට වඩා $\text{MgCl}_{2(s)}$ හි වියෝගනය අපහු ය.

iii. O පරමාණුව O^- විමට වේඩා O^{2-} විම ස්ථාපි වේ.

iv. ප්‍රථම ඉලෙක්ට්‍රොෂ්නිකරණය වඩාත් පහසු වන්නේ, O හා Cl අතරින් O වයි.

(02) a) A තැමැති ආචාර්තික වගුවේ කෙටි ආචාර්තවලට අයන්, ප්‍රාග්ධනය මූලුවය $\text{A}_2\text{H}_4\text{O}_3$ හා $\text{A}_2\text{H}_8\text{CO}_3$ ලෙස,

M හා N නම් සන සංයෝග දෙකක් සාදා ගනී.

M හා N වෙන වෙනම, තාප වියෝගනයේදී, M, D හා E වායුමය එල 2 ක්ද, N, E, F, G වායුමය එල තුනක් ද ලබා දේ. F හි දුවාංකය G ට වඩා ඉහළ වේ.

i. A මූලුවය හඳුන්වා දෙන්න.

.....

ii. A මූලුවය ඉලෙක්ට්‍රොන වින්‍යාසය ලියා දක්වන්න.

.....

iii. M, N හඳුන්වා දෙන්න.

.....

.....

iv. D, E, F, G වායුමය ප්‍රශ්නය හඳුනා දෙන්න.

.....

.....

v. M, N තාප වියෝගනයට අදාළ තුළිත සම්බන්ධය ලියන්න.

.....

.....

.....

vi. D, E, F, G ඒවායේ තාපාංක ඉහළ යන ලෙස සකසන්න.

.....

vii. D, E, F, G ප්‍රේසේද හඳුනා ගැනීමට එක් රසායනික පරික්ෂණයක් බැහිත් නිරික්ෂණය සමඟ ලිය දක්වන්න.

- b) AgNO_3 , Na_2CrO_4 , $(\text{NH}_4)_2\text{S}_2\text{O}_3$, NiSO_3 , NaNH_2

යන එක් එක් සංයෝගය හඳුනා ගැනීමට, තනුක HCl හා තනුක NaOH ස්වල්පය බැහින්, යොදුමින් සිදු කළ පරික්ෂණ ක්‍රියාවලියේ දී ලැබුණු නිරික්ෂණ පහත දක්වා ඇත. එම නිරික්ෂණ අනුව, මෙම සංයෝග හඳුනා ගන්න. අදාළ සමිකරණ ලියා දක්වන්න.

සාම්පලය	ජලය යේදීම	තහැක HCl යේදීම	තහැක NaOH යේදීම
A	වර්ණවත් දුවණය	වර්ණය වෙනස් වන අතර වායුවක් තිබුනස් වේ.	දුවණයේ වර්ණයම දරන අවක්ෂේපයක් ලැබේ.
B	අවර්ණ දුවණය	දුවණයේ ආච්ලනාවයක් ඇතිවේමින්, අවර්ණ වායුවක් තිබුනස් වේ.	අවර්ණ දුවණයක් ලැබේ. අවර්ණ වායුවක් තිබුනස් වේ.
C	අවර්ණ දුවණය	අවර්ණ දුවණයේ ආච්ලනාවයක් අනු වී අවක්ෂේපයක් තැබුන්වන් වේ.	සුදු අවක්ෂේපය ලැබේ. කාලය සමඟ කඩ පැහැවේ.
D	අවර්ණ දුවණය දෙමින් වායුවක් තිබුනස් වේ	අවර්ණය දුවණය දෙමින් වායුවක් තිබුනස් වේ.	අවර්ණ දුවණයක් දෙමින් වායුවක් තිබුනස් වේ.
E	වර්ණවත් දුවණය	දුවණ වර්ණය වෙනස් වේ	ඡලීය දුවණ වර්ණයම දරන දුවණයක් ලැබේ.

- i. A, B, C, D, E ප්‍රේක්ෂිත හදුනාගන්න.

A -

B -

C -

D -

E -

ii. පහත අසා ඇති නිරීක්ෂණ සඳහා තුළින සමීකරණ/ අයනික සමීකරණ ලියා දක්වන්න.

a. A තනුක HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියාව

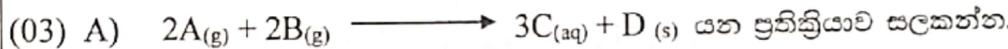
b. B තනුක NaOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියාව

c. B තනුක HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියාව

d. C තනුක HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියාව

e. D ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියාව

f. E තනුක HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියාව

A හා B ආරම්භක සාන්දුන්‍ය වෙනස් කරමින් ප්‍රතික්‍රියාවේ, ආරම්භක ගිගුතාව, D(s) ,ලැබීමේ ගිගුතාව මගින් මතින ලදී.

පරික්ෂණය	$[A_{(aq)}]$ moldm ⁻³	$[B_{(aq)}]$ moldm ⁻³	$D_{(aq)}$ ලැබීමේ ගිගුතාව moldm ⁻³ S ⁻¹
1	0.2	0.1	0.0002
2	0.4	0.1	0.0004
3	0.8	0.2	0.0008

i. පළමු පරික්ෂණයේදී $C_{(aq)}$ ලැබීමේ ගිගුතාව කොපම් ලේ ද?

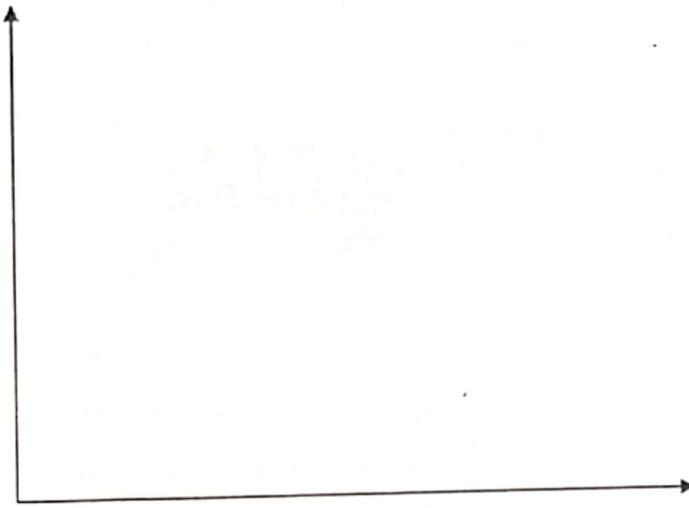
.....

ii. A හා B එක් එක් ප්‍රතික්‍රියක පෙළ පිළිවෙළින්, x හා y ද, ගිගුතා නියතය K ද ලෙස ගෙන, ප්‍රතික්‍රියා ගිගුතාව සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියා දක්වන්න.

.....

iii. x, y හා K අයය ගණනය කරන්න.

- iv. ප්‍රතික්‍රියක මිගුකර ප්‍රතික්‍රියාව සිදු වීමට ඉවහැරිප විට, A හි සාන්දුජ්‍ය කාලය සමඟ විවෘත වන ආකාරය, පහත ප්‍රස්ථාරයේ දළ වශයෙන් ඇද දක්වන්න. [ඒසේදානා පරික්ෂණ අංක 3 හි A හි ආරම්භක සාන්දුජ්‍ය සලකන්න.]

- v. මෙම ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළව, ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ථ පිට කාලය,

$$t_{1/2} = \frac{0.693}{K} \text{ මගින් ලැබේ. } t_{1/2} \text{ අයය කොපමණ ද?}$$

- vi. ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව මූලික ප්‍රතික්‍රියාවක් වේ ද? මගේ පිළිතුර කෙටියෙන් පහදන්න.

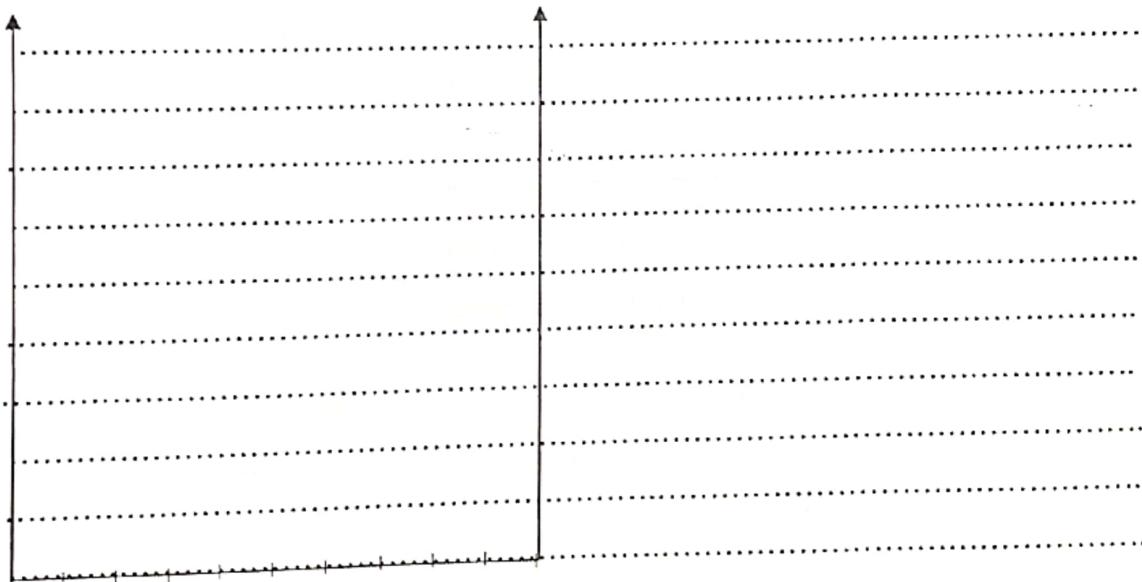
v. A හා B පරිශ්චණ අංක (1) තත්ත්ව යටතේ ගෙන, 40°C ඔවුන් පත් කරන ලදී. එවිට ප්‍රතිත්‍යාවේ ශිපුතාව කෙලෙස වෙනස් වේ ද?

.....
.....
.....
.....

B) $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}_{(l)}$ හා $\text{C}_3\text{H}_7\text{OH}_{(l)}$ පරිශ්චණ ද්‍රව්‍යාග්‍රහණයක් සාදයි.

$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}_{(l)}$ හා $\text{C}_3\text{H}_7\text{OH}_{(l)}$ වන මිශ්‍රණයක, එතනෝල් මුළු හායය 0.2 වේ. එය T_1 උෂ්ණත්වයේ දැනුම් අතර, එවිට ලැබෙන වාෂ්පය V_1 සංපුෂ්පිතයක් දරයි. එය සනීඩවනයෙන් L_2 සංපුෂ්පිතය දරන ද්‍රව්‍ය ලැබේ.

L_2 හි තාපාංකය T_2 ද, එට අනුරූප වාෂ්පය V_2 ද, එම වාෂ්පය නැවත සනීඩවනයෙන් L_3 ද්‍රව්‍ය ද ලැබේ. $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}_{(l)}$ තාපාංකය 75°C ද, $\text{C}_3\text{H}_7\text{OH}_{(l)}$ තාපාංකය 85°C ද වේ. අක්ෂ නිෂ්පි ලෙස අංකනය කරමින්, ද්‍රව්‍යාග්‍රහණය සඳහා කළාප රුප සටහනක් ඇද ඉහත සියලු කොටස් නම් කරන්න. එහි ආධාරයින්, L_2 හා L_3 සි $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}_{(l)}$ මුළු හායය ලබා ගන්න.

(04) A) $\text{C}_5\text{H}_{10}\text{O}$ යන අණුක සූත්‍රය සහිත A, B, C එකිනෙකේහි සමාවයික වේ. නමුදු එක් ව්‍යුහයක් අනෙක් ව්‍යුහයෙහි ජ්‍යාමිතික හෝ ප්‍රකාශ සමාවයිකයක් නොවේ.

A, B, C තියෙනාම, බෛඩි ප්‍රතිකාරකයට පිළිඳුරු දෙන නමුදු C පමණක් ටොලන්ස් හා ප්‍රතිත්‍යා නොකරයි.

A ප්‍රකාශ සමාවයිකතාව ද දරයි. A, B, C ත්ලේමින්ස්හි ප්‍රතිකාරකය හා ප්‍රතිත්‍යා ල විට D නම්, A ප්‍රකාශ සමාවයිකතාව ද දරයි. A, B, C ත්ලේමින්ස්හි ප්‍රතිකාරකය හා ප්‍රතිත්‍යා ල විට D නම්, C_5H_{12} අණුක සූත්‍රය දරන, එකම එලයක් ලබා දේ.

A, B, C මධ්‍යසාරිය NaBH_4 හා ප්‍රතිත්‍යා කර වූ විට E, F, G ලබා දේ. E හා F ප්‍රහළ මක්සිකාරක හා මක්සිකරණයින් $\text{C}_5\text{H}_{10}\text{O}_2$ අණුක සූත්‍රය දරන H හා I ලබා දේ.

- i. A හැඳුනා ගත්ත.
- ii. D හැඳුනා ගත්ත.
- iii. B හා C ව්‍යුහ ලියා දක්වන්න.

B

--

C

--

- iv. E, F, G හැඳුනා ගත්ත.

E

--

F

--

G

--

- v. H හා I හැඳුනා ගත්ත.

H

--

I

--

- vi. H හා I වෙත් කර හැඳුනා ගැනීමට, සුදුසු පරික්ෂණයක් දක්වා තිරික්ෂණය ලියා දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

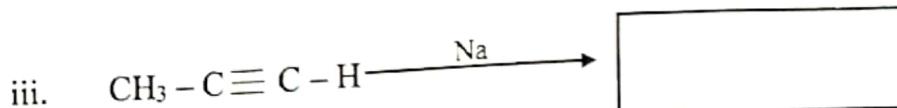
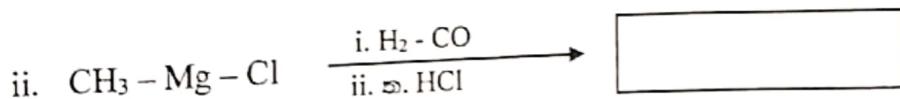
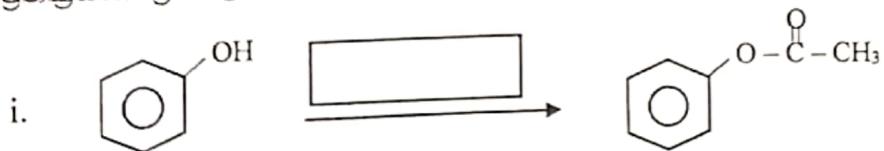
.....

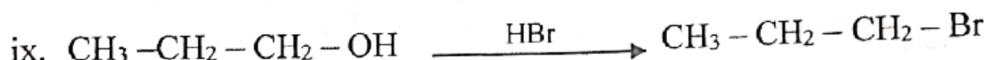
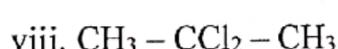
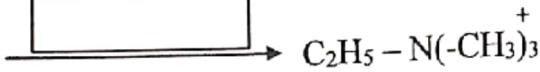
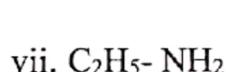
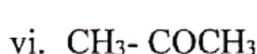
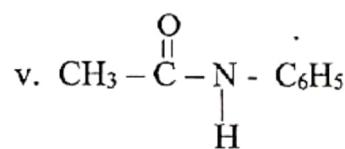
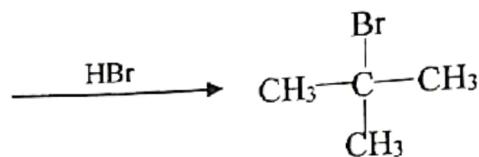
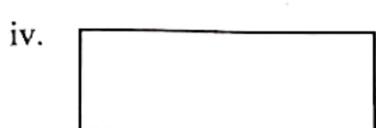
.....

.....

- B) කාබනික සංයෝග දක්වන රසායනික ප්‍රතික්ෂීය කිහිපයක් පහත පරිදි ය.

ප්‍රතික්ෂීයක / ප්‍රතිඵල හා ප්‍රතිකාරක හැඳුනා ගෙනිමින් පහත සටහන සම්පූර්ණ කරන්න.

c) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{Cl}$ හා $(\text{CH}_3)_3 - \text{C} - \text{Cl}$ ජලය KOH හා දක්වන ප්‍රතික්‍රියා 2 හි යාන්ත්‍රණ වෙන වෙනම ලියා දක්වා එම වෙනසට හේතු වූ කෙරුණු කෙටියෙන් පහදන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

රත්නවාලි බලිකා විද්‍යාලය - ගංපහ

Rathnavali Balika Vidyalaya - Gampaha

9	S	II
---	---	----

අච්චාන වාර පරීක්ෂණය - 2021 A/L

13 ශේෂීය

රසායන විද්‍යාව II

Rathnavali Balika Vidyalaya - Gampaha. Rathnavali Balika Vidyalaya - Gampaha.

රචනා

- B කොටසින් ප්‍රශ්න 2 කට ද, C කොටසින් ප්‍රශ්න 2 ක ට ද පිළිතුරු සපයන්න.

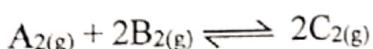
B කොටස

- (05) a) 27°C දී පරිමාව 10 dm^3 වූ A නම් දැඩි බුදුන තුළ $\text{AB}_{(g)}$ වායුව 1.4 mol අඩංගු වේ. එහි උෂ්ණත්වය 77°C දී දක්වා උණුපූම් කරන විට පහත ප්‍රතික්‍රියාව සිදු වී පද්ධතිය සමතුලිත විය.

මෙම සමතුලිත පද්ධතිය තුළ A_2 වායුව 0.2 mol අඩංගු වේ.

- ඉහත සමතුලිතය සඳහා K_p අගය ලබා ගන්න.
 - පසුව A බුදුන මෙම උෂ්ණත්වයේ දී ඡ B නම්, සමාන තවත් බුදුනකට පමු නලයක් මගින් සම්බන්ධ කරන ලදී. එහි දී පද්ධතිය තුළ ඇති $\text{A}_{(g)}$ මුළු ගණනය කරන්න.
 - මම ප්‍රතිඵලය ලේ වැට්ලියර් මුළුධර්මය ඇශ්‍රුතින් පහදන්න.
 - පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය 227°C දක්වා නැංවු විට සමතුලිතනා තියනය 0.009 විය. මම පද්ධතිය තුළ $\text{A}_2_{(g)}$ මුළු ගණනය කරන්න. මම ප්‍රතිඵලය ඇශ්‍රුතින් ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව තාප විපර්යාසයේ උණු අපෝහනය කරන්න.
- b) 327°C උෂ්ණත්වයේ A_2 හා B_2 වායු එකිනෙක ප්‍රතික්‍රියා කර පහත සමතුලිතය ඇති වේ.

එම උෂ්ණත්වයේ A_2 හා B_2 $1 : 2$ මුළු අනුපාතයෙන් මිශ්‍ර කළ විට සමතුලිත පද්ධතියේ මුළු ප්‍රතිඵලය $5 \times 10^5 \text{ Pa}$, A හා B ආංශික පිවිනය $1 \times 10^5 \text{ Pa}$ විය.

- සමතුලිත පද්ධතියේ B_2 හා C_2 ආංශික පිවින මොනවා ද?
- 327°C පිවිනයේ දී පද්ධතිය සඳහා K_p හා K_c අගයක් ලබා ගන්න.
- එම උෂ්ණත්වයේ දී ඉහත වායුන් A_2 , B_2 හා C_2 පමණුවා අනුපාතයෙන් දැඩි බුදුන තුළ ඇතුළු කළ විට පද්ධතියේ ආරම්භක පිවිනය $6 \times 10^5 \text{ Pa}$ විය.
- ආරම්භයේ සිට කාලයක් සමඟ එක් එක් වායුවේ ආංශික පිවිනය වෙනස් වන අයුරු උවිත ගණනයක් හා ප්‍රස්ථාරයක් ඇශ්‍රුතින් පහදන්න.

c) 25°C උෂ්ණත්වයේ $\text{Ag}^{+}_{(\text{aq})}$ හා $\text{Ba}^{2+}_{(\text{aq})}$ අනුබද්ධයෙන් සාන්දුණය 0.01 mol dm^{-3} වූ දාවණයකට

K_2CrO_4 ජලය දාවණයක් විංදු බැහිත් එකතු කරන ලදී.

- උවිත ගණනයක් මගින් පළමුව අවක්ෂේප වන අයනය හඳුනා ගන්න.
- දෙවන අයනය අවක්ෂේප වන විට 1 dm^3 දාවණයක් තුළ සැදු ඇති පළමු අවක්ෂේපයේ ස්කන්ධය කොපමුණ ද?
- මෙහිදී මබ සිදු කළ උපකල්පන 2 ක් ලියන්න.
- ඉහත මහ සිදු කළ ගණනය ආධාරයෙන් දාවණයක Ag^{+} හා Ba^{2+} වෙත් කර ගැනීමට K_2CrO_4 එකතු කිරීම උවිත වේ දැයි පහදන්න.

$$25^{\circ}\text{C} \quad \text{K}_{\text{sp}} \quad \text{Ag}_2\text{CrO}_4_{(\text{s})} \quad 1.1 \times 10^{-12} \text{ mol}^3 \text{dm}^{-9}$$

$$\text{BaCrO}_4_{(\text{s})} \quad 2.2 \times 10^{-10} \text{ mol}^2 \text{dm}^{-6}$$

v. MBr_2 ජලය දාවණයක සාන්දුණය 0.05 mol dm^{-3} වූ වේ. එය තුළින් H_2S වායුව යටා ද්‍රවණය සංනාථීත කරන ලදී. අවක්ෂේපයක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය අවම ph අගය ගණනය කරන්න. 25°C දී සංනාථීත H_2S දාවණයක සාන්දුණය 0.1 mol dm^{-3} වේ.

$$25^{\circ}\text{C} \quad \text{MS}_{(\text{s})} \quad \text{K}_{\text{sp}} \quad 6 \times 10^{-21} \text{ mol}^2 \text{dm}^{-6}$$

$$\text{H}_2\text{S} \quad \text{Ka}_1 = 1 \times 10^{-7} \text{ mol dm}^{-3}, \quad \text{Ka}_2 = 1.3 \times 10^{-13} \text{ mol dm}^{-3}$$

(06) a) 25°C වලදී $\text{CH}_3-\text{COOH}_{(\text{aq})}$ ආරම්භක සාන්දුණය $x \text{ mol dm}^{-3}$ වන දාවණයක, H_3O^{+} සාන්දුණය $y \text{ mol dm}^{-3}$ වේ. $\text{CH}_3-\text{COOH}_{(\text{aq})}$ අමුලයේ Ka සඳහා ප්‍රකාශනයක් x හා y ඇසුරින් ප්‍රකාශ කරන්න. [$K_w = 1 \times 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{dm}^{-6}$]

ii. $\text{HF}_{(\text{aq})} 1 \text{ mol dm}^{-3}$ දාවණයක 25.00 ml සමඟ $1 \text{ mol dm}^{-3} \text{NaOH}_{(\text{aq})} 25.00 \text{ ml}$ යෝදු විට අවසන් දාව්‍ය pH අගය කොපමුණ ද? [HF හි $\text{Ka} = 5 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$]

iii. ඉහත 1 mol dm^{-3} HF අමුලයේ, 100 ml සමඟ $\text{CCl}_4_{(\text{l})} 100 \text{ ml}$ සාම්පලයක් මිශ්‍ර කර කළනා සමතුලිත වීමට සලස්වා $\text{CCl}_4_{(\text{l})}$ ස්ථිර 25.00 ml වෙත් කර, ආසාත ජලය යොදා, 0.2 mol dm^{-3} NaOH හා අනුමාපනය කළ විට, වැය වූ බිජුරට් පායිංකය 10.00 ml විය. $\text{HF}_{(\text{aq})}$ අමුලය, $\text{H}_2\text{O}_{(\text{l})}$ හා $\text{CCl}_4_{(\text{l})}$ අතර ව්‍යාප්ති සංරුණකය සොයුන්න.

b) i. රුවල් තියමය ලියා දක්වන්න.

ii. A හා B නම් ස්‍රවක දෙකකින් සැදු ඇති ද්‍රවයාහි ද්‍රව මිශ්‍රණය T උෂ්ණත්වයේ සිනැම සංයුතියක දී පරිපූරණ ද්‍රව මිශ්‍රණයක් සාදයි.

A හා B 0.4 mol හා 0.6 mol යොදා ගනීමින් ද 0.80 mol හා 0.20 mol යොදා ගනීමින් ද මිශ්‍ර කර සාදා ගන් දාවණ දෙකකින් වාෂ්ප කළාපයේ මුළු පිඩිනයන් $6.4 \times 10^5 \text{ Nm}^{-2}$ හා $8.8 \times 10^5 \text{ Nm}^{-2}$ විය. A හා B හි සංනාථීත වාෂ්ප පිඩින අතර අනුපාතය සොයුන්න.

(07) a) Co යාදු ලබන සංයිරණ සංයෝග දෙකක් A හා B වේ.

එවා දෙකෙහිම සංගත ගෝලවල අණුක පූරුෂ $\text{CoSN}_4\text{CO}_2\text{H}_{13}$ වන අතර සංගත ගෝල වන ආරෝපිත ය.

සංගත ගෝලයේ අවකාශ සැකසුම් අප්යාතලීය වේ.

A හා B ජලය තුළ ඉවණය කළ විට, එක් වර්ගයක ඇතායන සාදා ගනී.

A හා B සම මුළු ඉවණ දෙකක් වෙන වෙනම සමාන AgNO_3 පරිමාවල යොදුමින් ලැබුණු සන ගේ ස්කන්ධය වියලා ගත් විට 2.00g හා 4.00g විය.

එම අවක්ෂේපන ත. $\text{NH}_3(\text{aq})$ හා සා. $\text{NH}_3(\text{aq})$ යොදුමින් පරික්ෂා කළ විට,

ත. $\text{NH}_3(\text{aq})$ තුළ අඹාවන වූ නමුත්,

සා. $\text{NH}_3(\text{aq})$ හා ඉවණය විය.

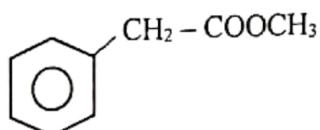
- A හා B හි බාහිර සාණ අයනය හඳුන්වා දෙන්න.
- A හා B හි අඩංගු වන බාහිර සාණ අයන අතර අනුපාතය කොපමණ ද?
- A හා B හි සංගත ගෝල තුළ අඩංගු ලිගාජේඩ් වර්ග හඳුනා ගන්න.
- එක් එක් ලිගාජේඩ් සංඛ්‍යා හඳුනා ගන්න.
- A හා B සංගත ගෝල ලිගාජේඩ් සංඛ්‍යාවන් හා බාහිර සාණ අයන සංඛ්‍යාවන් නිරුපණය වන ලෙස අණුක පූරුෂ ලියා දක්වන්න.
- A හා B සංගත ගෝල අවකාශ ව්‍යාප්තිය නිරුපණය වන ලෙස ඇද දක්වන්න.

b) 1 cm දිග හා පළල දරන Cu ලෝහ තහවුවක් මත රිදි ආලේප කිරීමට අවකාශ වී ඇත. ඒ සඳහා 1 cm දිග, හා පළල දරන, රිදි තහවුවක් 2cm පරාතරයක් සහිතව $\text{AgNO}_3(\text{aq})$ ජලීය ඉවණයක, බාහිර 3V බැටරි දෙකක් මගින් විදුලිය ලබා දෙමින් විදුත් විවිධ්‍යනයට ලක් කරන ලදී.

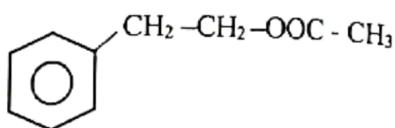
- මෙම ක්‍රියාවලිය සඳහා භාවිතා වන පදනම් නිශ්චිත පැහැදිලි රුප සටහනක් ඇද කොටස් නම් කරන්න.
- මෙහිදී ජලීය ඉවණයකට වඩා උවිත වන්නේ, $0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ AgNO}_3$ ඉවණයක් ද? නැත්තම් 0.1 mol dm^{-3} ඇමෙන්තිය AgNO_3 ඉවණයක් ද? මෙහි පිළිතුර පහදන්න.
- 3V බැටරි දෙකක් මගින් විදුත් සපයන විට, ගලා යන ධාරාව 0.01 A ට පෙනී යන ලදී. එකාකාරව ධාරාව පැවතියේ නම්, ඉවණය තුළ ප්‍රතිරෝධකනාව n cm^{-1} වලින් කොපමණ ද?
- ඉවණයේ සන්නායකනාව (s) ගණනය කරන්න.
- 0.01 A ධාරාවක් නියතව විනාඩී 80 කාලයක් ඉවණය තුළින් යවන ලදී. Cu ලෝහය මත නැත්ත්පත් Ag ලෝහ ස්කන්ධය කොපමණ ද?
- Ag නැත්ත්පත් විම Cu තහවුව දෙපස එකාකාරීව සිදු වී පවතී නම් ද. Cu තහවුවෙහි සනකම පිළිබඳව නොසලකමින් එක් පැවතා අවශ්‍ය එක් වූ Ag ස්ථිරයේ සනකම ගණනය කරන්න. [$\text{Ag} = 108$, $1F = 96000 \text{ cmol}^{-1}$ Ag සනකම 10.5 g cm^{-3}]

C කොටස

(08) a)

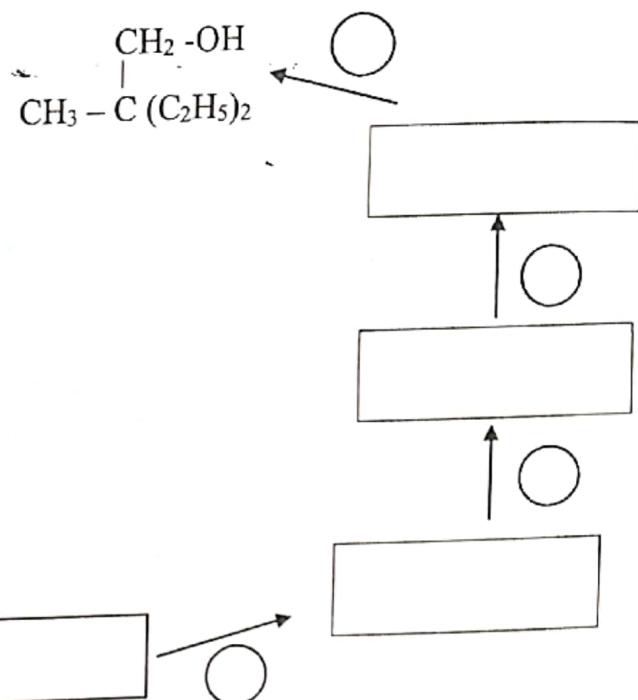
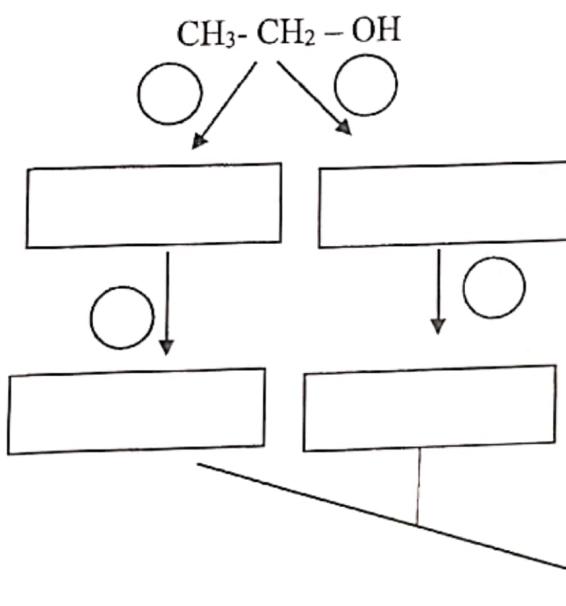

මගින් ආරම්භ කරමින්,

ලබා ගැනීමට පරිවර්තන ක්‍රියාවලිය ලියා දක්වන්න.

අදාළ ප්‍රතිකාරක පහත වගුවේ, ඇති ප්‍රසේච අතරින් තෝරා ලියා දක්වන්න.

 සාන්ද H_2SO_4 , සාන්ද NaOH , KCN , PBr_3 , LiAlH_4 , K_2CrO_4 , P.C.C., H_2O
b) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{OH}$ මගින් ආරම්භ කරමින්

- c) i. Acetophenone ($\text{C}_6\text{H}_5\text{COCH}_3$) මේ එහි ප්‍රතිඵලිය AlCl_3 යෙදු විට ලැබෙන ප්‍රධාන එලය හඳුනා ගන්න.
- ii. Methylbenzene $\text{CH}_3 - \text{COCl}$ මේ එහි ප්‍රතිඵලිය AlCl_3 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට අදාළ යාන්ත්‍රණය ලියා දක්වන්න.

(09) a) A, B, C යනු P ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය තුනකි. එම මූලද්‍රව්‍ය සාදන සාර්ථක අයන තුනක්, D, E හා F වේ.

D පමණක් ඔක්සිජීනයනෙයි.

E හා F සරල ඇතායන වේ.

D, E, F හි Na^+ ලබන තුනක් වෙත වෙනම පරීක්ෂා කළ විට ලැබුණු නිරීක්ෂණ පහත පරිදි වේ.

1. D, E, F ජලය තුළ ද්‍රව්‍යය කිරීම

2. එම ද්‍රව්‍යවලට තනුක HCl යෙදීම.

3. එම ව්‍යුත් අවරුන AgNO_3 ද්‍රව්‍යයක් තුළින් යැවීම

4. D හා F තනුක HCl හි දිය කළ ද්‍රව්‍ය එකිනෙක මිශ්‍ර කිරීම - කහ අවක්ෂේපයක් ලැබීම

5. D හා E, තනුක HCl මාධ්‍යයේ මිශ්‍ර කිරීම

6. D ව සාන්දු HCl යොදා H_2S යෙදීම.

i. D, E, F අයන හඳුනා ගන්න.

ii. පරීක්ෂණ අංක 2, 4, 5, 6, ව අදාළව තුළින් අයනික / තුළින් සම්කරණ ලියා දක්වන්න.

b) විද්‍යාගාරයේ සාදාගත් FeSO_4 ද්‍රව්‍යයක් ආරම්භක දිනයේ දී කොළ පැහැයින් දිස් වූ අතර දින කිහිපයක් අවසානයේ දී කහ-දුමුරු පැහැයට හැරී පැවතුනි.

i. මෙම නිරීක්ෂණයට අදාළ සම්කරණය ලියා දක්වමින් පහදන්න.

ii. ඉහත ද්‍රව්‍ය 25.00ml සාම්පූර්ණයක් 0.1 mol dm^{-3} KMnO_4 හා අනුමාපනය කළ විට වැය වූ බිජුරටි පායිංකය 10.00ml විය.

a. මෙහි දී අන්ත ලක්ෂණයේ දී සිදුවන වර්ණ විපර්යාසය කුමක් ද?

b. මෙහි දී භාවිතා වන දරුණකය හඳුනාගන්න. එය කුමන දරුණක ගණයට අයන් වේ ද?

c. ද්‍රව්‍යයේ Fe^{2+} සාන්දුණය ගණනය කරන්න.

iii. ආරම්භක ද්‍රව්‍ය 25.00ml සාම්පූර්ණයක් නැවත වෙන් කර එයට වැඩිජුර KI යොදන ලදී.

එම ද්‍රව්‍යට අදාළ දරුණක එකතු කර අදාළ වර්ණය වෙනස් වන තුරු 0.1 mol dm^{-3} $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ හා අනුමාපනය කළ විට බිජුරටි පායිංකය 20 ml විය.

a. මෙහිදී භාවිතා වන දරුණකය කුමක් ද?

b. මෙහිදී සිදුන වර්ණ විපර්යාසය කුමක් ද?

c. ද්‍රව්‍යයේ Fe^{3+} සාන්දුණය කුමක් ද?

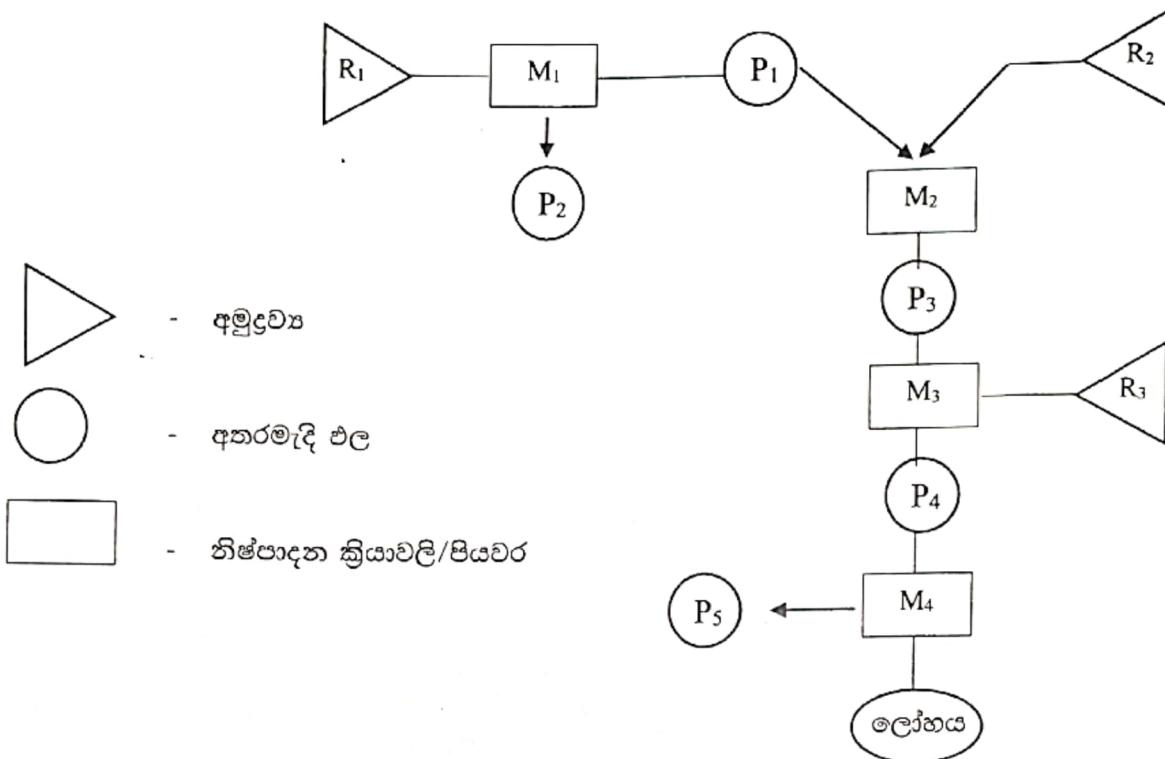
iv. ඉහත පරීක්ෂණ අංක 03 සඳහා ආරම්භක ද්‍රව්‍ය 25.00ml සාම්පූර්ණ වෙනුවට පරීක්ෂණ අංක

02 හි අවසන් ද්‍රව්‍යය භාවිතා කළේ නම්, අදාළ වර්ණ විපර්යාසයට අවශ්‍ය වන

$\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ පරිමාව කොපම් විය යුතු ද?

$\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ පරිමාව කොපම් විය යුතු ද?

(10) a) මූල්‍ය රෙය තුළ අඩංගු ප්‍රයෝගනවත් ලෝහයක් නිස්සාරණයට අදාළ ක්‍රියාවලිය නිරූපණය කරන ගැලීම් සටහනක් පහත දැක්වේ.

- මෙහි දී නිස්සාරණය කෙරෙන ලෝහය හඳුනාගෙන එහි නිස්සාරණ තුමය නම් කරන්න.
- R_1, R_2, R_3 අමුදුව්‍ය හඳුනා ගන්න.
- $M_1 - M_4$ දක්වා ක්‍රියාවලින් නම් කරන්න.
- $P_1 - P_5$ දක්වා එල ඒවායේ රසායනික සූත්‍ර මගින් නිරූපණය කරන්න.
- $M_1 - M_4$ දක්වා රසායනික ක්‍රියාවලින් තුළින රසායනික සම්කරණ ඇසුරින් දක්වන්න.
- M_4 හි ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදා ගන්නා ඇටවුම නිරූපණයට තම් කළ රුප සටහනක් අදින්න.
- මෙම ඇටවුම තුළ ලෝහය නිස්සාරණයට උපයෝගී කර ගන්නා හේතු - රසායන මූලධර්ම සඳහන් කරන්න.
- මෙම නිස්සාරණ ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත පරිසරික බලපෑම් 2ක් ලියන්න.

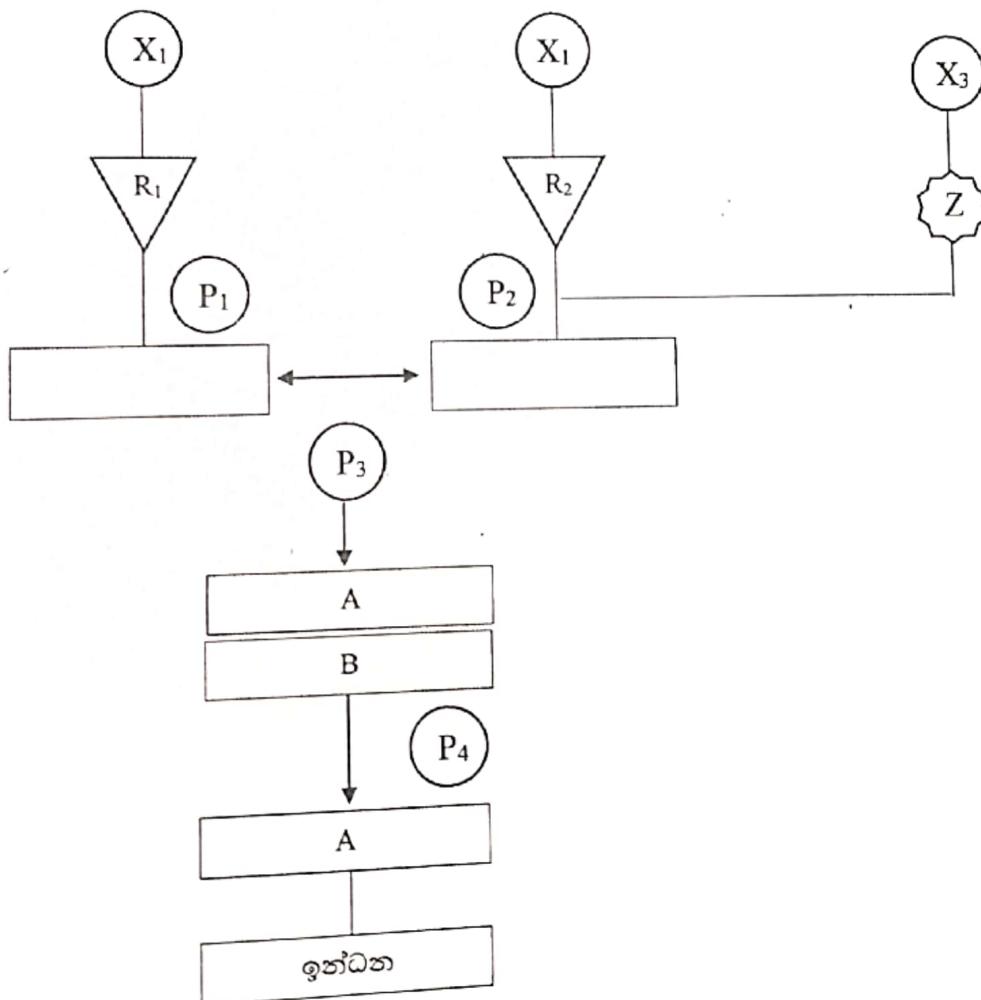
b) සුරුයා විසින් පිළින්ව හා පරිසරයට හිතකර මෙන් ම අහිතකර විකිරණ නිකුත් කරයි. මේවා පාරීවියට ඇතුළු කර ගැනීමට / ඇතුළු වීම වැළැක්වීමට අදාළ යාන්ත්‍රණ පාරීවි වායුගෝලය සතු වේ.

- සුරුයා නිකුත් කරන විකිරණ ආකාර 3 ක් ඒවායේ තරංග ආයාමය වැඩිවන අනුපිළිවෙළට ලියන්න.
 - ඉහත එක් එක් විකිරණ වායුගෝලයේ රදවා ගන්න හෝ ඇතුළු වීම වැළකන යාන්ත්‍රණය බැඳින් සඳහන් කරන්න.
 - ඉහත විකිරණ අතරින් හානිකර විකිරණ ආකාරයක් පාරීවියට ලෙග වීම වැළැක්වීම සිදු කරන ආකාරය තුළින සම්කරණ උපයෝගී කර ගනිමින් පහදන්න.
 - වායුගෝලය මගින් ඉටු කරන ඉහත ස්වභාවික ආරක්ෂණ ක්‍රියාවලිය අඩංගු කරන කානිම රසායනික උපයක් ලෙස CFC හඳුනා ගෙන ඇත. CFC වල ඉහත බලපෑම් උචිත රසායනික සම්කරණ හාවිතා කරමින් පහදන්න.
 - CFC වෙනුවට හඳුන්වා දෙන ලද පහත විකල්ප වායුන් වල වාසි හා අවාසි එක බැඳින් සඳහන් කරන්න.
- a. HCFC
 - b. HFC
 - c. HFO

c) උදෑසන සිටම හොඳීන් හිරු පායා තිබුන ද ජනාධිකරණ නගරයේ මෝටර් රථ රියදුරුත්ව සටස් කාලයේ මෝටර් රථ බාවනයට මාරුය පැහැදිලිව ද්‍රේශනය නොවීය.

- i. මෙම පාරිසරික ගැටුප්ප නම් කරන්න. එය හඳුනා ගැනීමට ආධාර වන නීරික්ෂණ 2 ක් ලියන්න.
- ii. ඉහත අර්ථාදය ඇති වීමට හේතුවන පාරිසරික හා මානව සාධක 2 ක බැඳින් සඳහන් කරන්න.
- iii. මෙම අර්ථාදයට හේතුවන ප්‍රාථමික දුෂක 2 ක හා එමගින් ඇතිවන ද්විතීය දුෂක 2 ක තම් කරන්න.
- iv. ඉහත 3 වන කොටසේ ප්‍රාථමික දුෂක මගින් ද්විතීය දුෂක ඇතිවිම උචිත තුළින රසායනික සම්කරණ මගින් දක්වන්න.
- v. ද්විතීයික දුෂක තවදුරටත් ප්‍රතික්ෂියාවලට ලක්වෙමින් වායුගෝලයට නිදහස් කෙරෙන කාබනික එල 4 ක් ලියන්න.
- vi. ඉහත මබ සඳහන් කළ කාබනික එල මෙම පාරිසරික අර්ථාදය ඇති කරන අපුරු සැකෙවින් පහදන්න.
- vii. මෙම පාරිසරික ගැටුප්ප නිසා වායුගෝලය තුළ ජනනය වන එක් එක් ප්‍රෘශ්නය මගින් ඇති කරන අහිතකර බලපෑමක් බැඳින් ලියන්න.

අනාගත ලෝකයේ බලයක්ති ඉල්ලුම සුපුරා ගැනීම සඳහා විකල්ප ඉන්ධනයක් නිපදවා ගැනීමට අදාළ ගැලීම් සටහනාත් පහත දැක්වේ.

යොමුව -

X යනු මෙම ක්‍රියාවලියට අවශ්‍ය ප්‍රෘශ්න සපයා ගත හැකි මූලාශ්‍ර වේ.

R යනු මෙම ක්‍රියාවලියට අවශ්‍ය අමුදුවා වේ.

R යනු මෙම නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය අමුදුවා වේ.

Z උත්ප්පේරක සංයෝග වේ.

P නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළ පියවර

P නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළ පියවර පිහිටා ඇති සනන්වය අනුව පිහිටන ආකාරයයි.

A හා B ලැබෙන එල / අපුරු එල සනන්වය අනුව පිහිටන ආකාරයයි.

- i. X_1, X_2, X_3 ක්‍රේත්‍රා / මූලුග්‍ර හඳුනාගෙන නම් කරන්න.
- ii. R_1 හා R_2 අමුදව්‍ය මොනවා ද? ඒවායේ රසායනික සූත්‍ර / පොදු සූත්‍ර ඉදිරිපත් කරන්න.
- iii. Z සඳහා යොදා ගත හැකිසමතාතීය හා විෂම ජාතීය උත්ස්වෝරක 2 බැඩින් සඳහන් කරන්න.
- iv. තිශ්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළ $P_1 - P_5$ දක්වා පියවර ලියා දක්වන්න.
- v. ප්‍රතික්ෂීයක ඉහළ කාරයක්ෂමතාවයකින් එකිනෙක ප්‍රතික්ෂා කරවීම සඳහා සැලියරියුතු හොත - රසායනික තත්ත්ව 4 ක් ලියන්න.
- vi. ඉහත P_4 හි තිශ්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි තුළින රසායනික ප්‍රතික්ෂා මධින් දක්වන්න.
- vii. A හා B කළාපවල ප්‍රධාන සංසාධිතය හා අවශේෂ සංසාධිත 2 බැඩින් සඳහන් කරන්න.
- viii. පොසිල ඉන්ධන වලට වඩා මෙම විකල්ප ඉන්ධනය හාවිනයේ වාසි 2 ක් ලියන්න.
- ix. මෙම ක්‍රියාවලියේ අනුරුද්‍රිලය ප්‍රයෝගනයට ගත හැකි ආකාර 2 ක් ලියන්න.